

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin sekä Keski-Suomen hyvinvointialueen lausunto ja kommenttipuheenvuoro

Juha Paloneva

Sairaanhoitopiirin johtaja, Ksshp

Sairalapalveluiden vastuualuejohtaja, Keski-Suomen hyvinvointialue

Kirurgian professori, Itä-Suomen yliopisto

Lähtökohta, HE 305/2022 vp

- Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset, joilla täsmennettäisiin ja vahvistettaisiin yliopistollisen sairaalan nykyisiä tehtäviä ja vastuuta erikoissairaanhoidon palveluissa sekä koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan liittyvissä tehtävissä.
- Esityksen tavoitteena on vahvistaa yliopistollisten sairaaloiden toimintaedellytyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon uusissa rakenteissa.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta (Uusi 34 a §)

- 34 a § Yliopistollisen sairaalan tehtävät
 - Tehtävien täsmentäminen asianmukaista
- Perustelumuistiossa käsitelty yliopistollisuuden kustannuksia laajasti
- **Yliopistosairaalalisä ei kuulu tämän lakimuutoksen piiriin, mutta ei näyttäydy siitä erillisenä**
- Onko kustannusrasitteen arviointi yksipuolista?

Onko asianmukaista pitää yliopistollisuutta näin merkittävänä kustannuseränä?

- Perustelumuiistiossa käsitellään laajasti yliopistollisuuden tuomia lisäkustannuksia TKKI-näkökulmista.
- Opetustoiminta hidastaa ja vähentää työsuoritteita
 - Mutta vaikutus on jopa vielä suurempi muissa keskussairaaloissa, joissa on suuressa mittakaavassa vähemmän kokenutta henkilöstöä koulutettavana (kuten erikoistuvina lääkäreinä)
- Lisäkustannuksia tuovat 10% korkeammat yksikkökustannukset vrt muut keskussairaalat
 - Mutta lisäkustannukset **peritään korkeampina asiakaspalveluiden hintoina** muilta keskussairaaloilta

Tutkimus ja innovaatiotoiminta tuo parhaimmillaan suuren taloudellisen hyödyn YO-sairaalaä ylläpitävälle hyvinvointialueelle

- Viite ”Kuopion yliopistollisen sairaalan (KYS) tutkimus- ja innovaatiotoiminnan merkitys”, Esior Oy, 2022
- ”Kun toimeksiantotutkimusten terveyshyödyt sekä TI-toiminnasta johtuva potilaiden hoidon parantunut laatu ja vaikuttavuus arvotetaan realistisesti oli KYSin TI-toiminnan nettohyöty vuosien 2015–2021 välisenä aikana yhteensä 278,3 M€.
- Vuositasolla nettohyöty vaihteli 30,0 milj. € (2015) ja 46,6 milj. € (2021) välillä. **Nettohyötyjen keskiarvo oli 39,8 M€ vuodessa.”**

Rekrytointietu on YO-sairaaloilla

- Yliopistojen ja YO-sairaaloiden oikeus koulutuksen säätelemisessä ja tutkintojen antamisessa on **ylivoimainen rekrytointivaltti**
- Verrattuna muihin keskussairaaloihin
 - **Ei vastaavaa kilpailua** työvoimasta
 - Seurauksena **pienemmät palkkakustannukset**
 - Tarve laajamittaisille **ostopalveluille pienempi**

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta (Uusi 34 b§)

- 34 b § Sivuvirat ja -toimet yliopistollisessa sairaalassa: Yliopiston lääketieteellisen tai hammaslääketieteellisen koulutusyksikön professorit voivat toimia antamiensa suostumusten mukaisesti ylilääkärin tai ylihammaslääkärin sivuviran tai -toimen haltijoina yliopistollisessa sairaalassa.
- Yliopiston lääketieteellisen koulutusyksikön professoreita toimii **myös muissa palvelujärjestelmän keskussairaaloissa** kuin YO-sairaaloissa.
 - Esimerkiksi Keski-Suomen HVA:lla työskentelee 5 Itä-Suomen yliopiston professoria (kirurgia, sisätaudit, reumataudit, psykiatria ja yleislääketiede), joilla sivuvirat HVA:lla
 - Lakimuutos ei tätä estäne, mutta tulisiko 34 b § professorien sivuviroista täsmentää tältä osin (kattamaan myös muut kuin yliopistolliset keskussairaalat)?

Terveydenhuoltolain 60§ muuttaminen

- 60 § Valtion korvaus koulutuksesta muulle terveydenhuollon toimintayksikölle kuin yliopistolliselle sairaala
 - Esitykseen ei huomautettavaa

Ydinasiat

- YO-sairaaloiden olemassaolo ja TKKI-toiminta on turvattava
 - Tältä osin lakimuutosesitys asianmukainen
- Yliopistolliselle sairaalalle tuleva erillisrahoitus tulee olla suunnattavissa myös YTA-alueen muille HVA:lle, joissa tehdään vastaavaa TKKI-toimintaa
- Onko yliopistollisuuden tuoma kustannustaakka niin suuri kuin annetaan ymmärtää?
 - Vrt muut keskussairaalat
- Yliopistollisuuden ja TKKI-toiminnan kustannukset kompensoidaan nykyisin eri tavoin
 - Vastaavaa mekanismia ei ole muilla keskussairaaloilla
- Moninkertaisen kompensaation mahdollisuus?
 - TI-toiminnan tuotot + Korkeammat asiakaspalveluiden hinnat + yliopistolisä yhdessä?
 - Epätasapuolinen ”kilpailuetu” vrt muut keskussairaalat/hyvinvointialueet?

Hyvinvointi

Terveys

Turvallisuus

Kiitos

www.hyvaks.fi
#hyvaks #hyvääarkikaikille